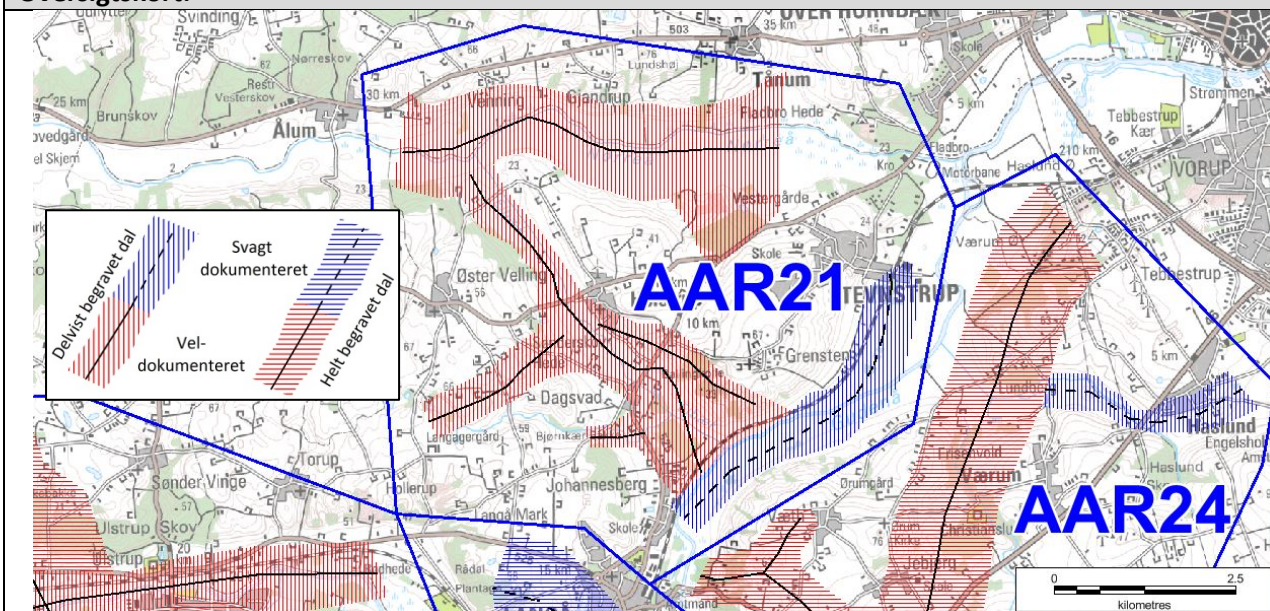

Oversigtskort:

Geologisk beskrivelse:

På baggrund af TEM-undersøgelser /1/ er der i området omkring Stevnstrup vest for Randers indtegnet 3 begravede dale.

Nordvest for Stevnstrup findes en ca. 1 km bred og 5 km lang *delvist begravet dal*, som viser sig i TEM-kortlægningen som et Ø-V strøg med lave modstande, som dog står i kontrast til omgivelsernes endnu lavere modstande. Dalen kan erkendes fra omkring kote 0 m og ned til ca. kote -40 m. Dalens udbredelse svarer omtrent til den nuværende ådal, og den begravede dal kategoriseres derfor som delvist begravet. Kalkoverfladen findes mellem kote -30 og -40 m og udenfor dalen haves tertiært ler /2/. Dalen er tilsyneladende ikke nederoderet i kalken. Dalens fyld er primært leret, men boreoplysningerne er sparsomme. I TEM-kortlægningen ses det tydeligt, at der flere steder langs dalsiderne findes små, og enkelte større forekomster af højmodstandslag (NV for Stevnstrup og øst for Ålum). Disse højmodstandslag tolkes at være erosionsrester af ældre, sandet dalfyld langs dalsiderne, og den større forekomst NV for Stevnstrup vurderes at udgøre resterne af en ældre terrasse-dannelse. Dalen forventes at fortsætte længere mod øst, men TEM-data er sparsomme her og en nøjagtig afgrænsning af dalen er ikke mulig.

Ved Helstrup ses et dalsystem bestående af en ca. 5 km lang og ½ til 1½ km bred, NV-SØ orienteret *delvist begravet dal* og en ½ km bred SV-NØ orienteret dal. Dalene fremstår som høje modstande omgivet af lave modstande, men på grund af stedvist sparsomme data er bredden ikke særligt veldefineret. I intervallet ca. kote -30 m til kote 0 m eksisterer det nordvestligste dalstykke ikke, og dalen drejer fra en SØ-NV orientering til en NØ-SV orientering. I niveauer herover kommer dalstykket mod nordvest frem som et højmodstandsstrøg, og orienteringen NV-SØ dominerer herefter i dalsystemet. En boring ved Helstrup (DGU nr. 68.761) viser en 25-30 meter overvejende sandet lagserie, som sandsynligvis er kvartær. Herunder – dvs. i kote -20 m – haves ler, og i kote -47 m, kalk. Dalens maksimale dybde er ifølge TEM-sonderingerne ca. kote -30 m, og bunden udgøres af fed, tertiær ler. Dalstykket mod nordvest når kun ca. dybder af kote -10 m og i TEM-undersøgelsen er det de to sydlige dalstykker, der udgør et samlet dalstrøg.

Sydøst for Stevnstrup er der kortlagt en ½ til 1 km bred *delvist begravet dal* med en SV-NØ orientering. Dalen står bedst frem i de overfladenære dele (kote 0 til -10 m) som et strøg med vekslende elektriske modstande omgivet af generelt lave modstande og dalen er indtegnet på baggrund af modstandfordelingen i dette interval. Der kan i dette interval ses sammenhæng med dalene ved Helstrup. I dybere niveauer står dalen dog mere utydeligt frem og en afgrænsning er vanskelig. Der er ingen boredata der kan bekræfte dalens tilstedeværelse.

Det Ø-V orienterede dalstrøg vest for Randers og dalen mod sydøst kan ses i det nuværende terræn. På baggrund af TEM-data kan dalene ved Helstrup ses at udgøre 2 generationer, som er ældre end de førstnævnte dale.

Tolkningsusikkerhed:

Dalen NV for Stevnstrup er kategoriseret som *veldokumenteret* ud fra TEM-data, og den bekræftes af borerige lige ved dalens østlige forlængelse. Den formodede terrassedannelse mod sydøst er dog indtegnet som svagt dokumenteret, da boredata ikke kan bekræfte at der er tale om dalfyld. Dalene ved Helstrup kategoriseres ligeledes som veldokumenterede, om end afgrænsningen stedvist er usikker. Dalen sydøst for Stevnstrup kategoriseres som *svagt dokumenteret*, da TEM-undersøgelsen ikke kan fastlægge dalens afgrænsning i de dybere niveauer og da boredata er sparsomme.

Referencer:

- /1/ Hedeselskabet (2005)/ Processering og tolkning af SkyTEM-data i Områder med Særlig Drikkevandsinteresse (OSD) samt tilstødende arealer i Århus Amt. Udført for Århus Amt, november 2005.
- /2/ GEUS (2015)/ Jupiter-databasen (www.geus.dk)
- /3/ GEUS; udtræk fra Gerda-databasen, oktober 2006.